

**Szanowny Pan
Dariusz Marzec
Prezes Zarządu
PGE Polskiej Grupy Energetycznej**

PGE Polska Grupa Energetyczna jest największym koncernem energetycznym w Polsce o absolutnie kluczowym znaczeniu dla polskiej gospodarki. PGE dostarcza energię milionom gospodarstw domowych i znaczącej części funkcjonujących w naszym kraju zakładów przemysłowych. Taka pozycja firmy łączy się z ogromną odpowiedzialnością. Dlatego też w statucie PGE znalazł się zapis: „Spółka realizuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej”.

Obecnie bezpieczeństwo to staje się coraz bardziej zagrożone. Według prognoz Polskich Sieci Elektroenergetycznych już w 2026 roku w polskim systemie energetycznym może zabraknąć 4,2 GW mocy. W kolejnych latach luka ta będzie gwałtownie rosła i w 2034 wyniesie już 9,4 GW. To oznacza nie tylko przerwy w dostawach energii dla gospodarstw domowych, ale przede wszystkim gigantyczne zakłócenia dla gospodarki. Przemysł nie może funkcjonować bez stabilnych dostaw energii. Najdroższa energia, to energia niedostarczona.

W tej sytuacji ogłoszone przez PGE plany przyspieszonej likwidacji Elektrowni Dolna Odra i Elektrowni Rybnik należy uznać za skrajnie oburzające i zagrażające bezpieczeństwu energetycznemu naszego kraju. Konsekwencją tych decyzji będzie likwidacja kilku tysięcy miejsc pracy bezpośrednio w elektrowniach oraz w ich otoczeniu, a także pozbawienie dostaw energii cieplnej mieszkańców Gryfina i Rybnika. Przedwczesna likwidacja elektrowni to jednak przede wszystkim ubytek niespełna 2 GW mocy w polskim systemie elektroenergetycznym.

Zamiar likwidacji Elektrowni Dolna Odra oraz Elektrowni Rybnik spotkał się ze zdecydowanym sprzeciwem nie tylko związków zawodowych i samorządów lokalnych, ale również Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Województwie Śląskim oraz Zespołu ds. Energetyki Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Województwie Zachodniopomorskim. To pokazuje jak ogromne jest znaczenie tych dwóch elektrowni dla regionów, w których one funkcjonują.

Sprzeciw wobec planów likwidacji elektrowni potęguje fakt, że w ostatnich latach PGE zainwestowała łącznie ponad 700 mln zł, w modernizację obu zakładów, dzięki którym spełniają one obecnie najwyższe normy środowiskowe i posiadają zdolność do bezpiecznej i stabilnej pracy co najmniej do roku 2030. W kontekście tych niebagatelnych nakładów finansowych, przyspieszona likwidacja Elektrowni Dolna Odra i Elektrowni Rybnik stanowiłaby przykład rażącej niegospodarności.

Dodatkowo należy uwzględnić, że ze stroną społeczną reprezentującą pracowników Elektrowni Dolna Odra zawarte zostały porozumienia, które wraz z aneksami odnosiły się do ramowych założeń funkcjonowania elektrowni i zobowiązań Grupy PGE / PGE GiEK (porozumienie z dnia 8 stycznia 2014 roku oraz porozumienie z dnia 30 stycznia 2017 roku wraz z późniejszymi aneksami). Porozumienia te nie zostały zrealizowane w pełnym zakresie w deklarowanych założeniach – w szczególności w odniesieniu do bloków węglowych nr 5, 6, 7 i 8.

Z kolei w przypadku Elektrowni Rybnik przyspieszona likwidacja będzie niezgodna z zapisami *Umowy społecznej dotyczącej transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego oraz wybranych procesów transformacji województwa śląskiego*, którą w maju 2021 roku minister aktywów państwowych podpisał w Katowicach ze związkami zawodowymi oraz stroną samorządową.

W punkcie VII tego dokumentu czytamy: „Strona rządowa podtrzymuje w całości gotowość do realizacji porozumienia z dnia 25 września 2020 roku zawartego pomiędzy rządem a Międzyzwiązkowym Komitetem Protestacyjno-Strajkowym Regionu Śląsko-Dąbrowskiego”. We wskazanym porozumieniu w punkcie 9 czytamy: „Strony ustaliły, że funkcjonowanie Elektrowni Rybnik w oparciu o węgiel kamienny

będzie zapewnione do 2030 r. W 2029 r. zostanie dokonana analiza możliwości dalszego funkcjonowania elektrowni.”

Przyspieszona likwidacja Elektrowni Rybnik będzie stanowić ewidentne złamanie *Umowy społecznej*. PGE Polska Grupa Energetyczna jest podmiotem kontrolowanym przez Skarb Państwa, nad którym nadzór właścicielski sprawuje Ministerstwo Aktywów Państwowych. Sytuacja, w której władze spółki w tak ostentacyjny sposób występują wbrew Umowie, pod którą podpisał się jej właściciel, jest zwyczajnie nie do pomyślenia. Takie postępowanie nie tylko naraża na szwank powagę polskiego państwa, ale również podaje w wątpliwość wszelkie inne zobowiązania, porozumienia i umowy, pod którymi swoje podpisy składają przedstawiciele rządu Rzeczypospolitej Polskiej.

Zarówno w przypadku Elektrowni Dolna Odra, jak i Elektrowni Rybnik decyzja o likwidacji została podjęta na podstawie wyniku ekonomicznego obliczonego w oparciu o tendencyjnie dobrane pod oczekiwany wynik dane. Bez szczegółowej analizy przez służby handlowe PGE S.A sposobu lokowania na rynku energii wytwarzanej w tych elektrowniach, trudno mówić o obiektywnych przesłankach, na podstawie których można podejmować decyzje dotyczące likwidacji elektrowni. Nikt ze strony władz PGE nie przedstawił analiz skutków społecznych i kosztów tych decyzji oraz ich społeczno-gospodarczych następstw.

W związku z powyższym żądamy natychmiastowego wycofania decyzji o przyspieszonej likwidacji Elektrowni Dolna Odra oraz Elektrowni Rybnik. Mając świadomość niezwykle trudnych uwarunkowań zewnętrznych, w których funkcjonują węglowe jednostki wytwórcze w naszym kraju, jesteśmy gotowi do rozpoczęcia rozmów na temat przyszłości Elektrowni Dolna Odra i Elektrowni Rybnik do 2030 roku oraz w dłuższym horyzoncie czasowym. Punktem wyjścia dla tych rozmów muszą być jednak porozumienia sygnowane w przeszłości zarówno przez przedstawicieli władz PGE, jak i Ministerstwa Aktywów Państwowych.

Jesteśmy przekonani, że w drodze dialogu społecznego możliwe jest wypracowanie rozwiązań, które zabezpieczą interesy zarówno pracowników obu elektrowni, jak i mieszkańców regionów, w których te zakłady funkcjonują. Rozwiązań, których efektem będzie zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego naszego kraju oraz stabilnych dostaw energii elektrycznej dla polskich gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych.

Jarosław Grzesik
Przewodniczący
Krajowego Sekretariatu
Górnictwa i Energetyki
NSZZ „Solidarność”

Dominik Kolorz
Przewodniczący
Zarządu Regionu
Śląsko-Dąbrowskiego
NSZZ „Solidarność”

Mieczysław Jurek
Przewodniczący
Zarządu Regionu
Pomorza Zachodniego
NSZZ „Solidarność”

Ireneusz Oleksik
Przewodniczący
NSZZ „Solidarność” PGE GiEK
Elektrownia Rybnik i Energia Ciepła

Anna Grudzińska
Przewodnicząca
MOZ NSZZ „Solidarność”
Elektrownia Dolna Odra